

Verslag bijeenkomst ondervoeding Ommoord:

“Welke waarde voegt u toe aan kwetsbare ouderen in Ommoord?”

In de bijeenkomst op 13 november 2018 stond het thema ‘Ondervoeding bij kwetsbare ouderen’ centraal. Ondervoeding komt voor bij 1 op de 3 ouderen die thuiszorg ontvangen. Het beïnvloedt de gezondheid en kwaliteit van leven van de cliënt. Ondervoede mensen hebben vaak een lagere weerstand, herstellen langzamer na operaties en de spieren zijn ook minder sterk, wat het risico op vallen vergroot. Totale geschatte kosten voor de samenleving zijn €1,8 miljard per jaar plus niet gekwantificeerde kosten van zorg voor thuiswonende personen. De oorzaken van ondervoeding zijn divers. Ondervoeding is niet altijd met het blote oog zichtbaar. Hoewel de koelkast een goede maatstaf is, is een combinatie van wegen, gebruik van de juiste instrumenten (zoals de SNAQ 65+ test) en een klinische blik nodig om te bepalen of iemand ondervoed is. Zodat de juiste behandeling aan de cliënt gegeven kan worden. Maar ondervoeding is een grijs gebied: wiens probleem is het eigenlijk? Wie moet dit probleem aanpakken? Wie doet wat in het proces en hoe verloopt de monitoring? Geen enkele discipline kan het probleem van ondervoeding alleen oplossen, daarvoor is een goede samenwerking in de keten nodig. Hoe kan deze verder geoptimaliseerd worden?!¹

Vanuit deze gedachten is de bijeenkomst in Ommoord georganiseerd. Een grote diversiteit aan professionals uit het zorg- en sociale domein waren aanwezig, en zelfs de lokale groenteboer. Eerst nam Canan Ziylan, docent/onderzoeker aan het Kenniscentrum Zorginnovatie van de Hogeschool Rotterdam, de deelnemers mee in de theorie van ondervoeding. Daarna zijn de deelnemers interactief aan de slag gegaan en werden verschillende inzichten en ideeën over samenwerking gedeeld.

De zorg- en welzijnsprofessional aan het woord: “Waar ben ik van?”

In de sessie “Waar ben ik van?” hebben we gediscussieerd over ieders rol in de aanpak van ondervoeding. Waar knelt de samenwerking en waar liggen de kansen? Hieronder een impressie van wat gedeeld is:

¹ Zie voor meer informatie: <https://www.zorgimpuls.nl/nieuws/betere-samenwerking-in-de-wijk-kan-ondervoeding-ouderen-voorkomen-599>

“Probleemanalyse door anders te denken en te doen”

In deze sessie hebben de deelnemers ondervoeding benaderd vanuit het gedachtegoed Triple Aim (zie ook onderstaande afbeelding). Dit concept draait om het duurzaam organiseren van zorg waarbij men zicht richt op het verbeteren van de gezondheid en de kwaliteit van leven van een specifieke populatie met een verhoogd risico en daarmee het verlagen van de kosten. Het inzoomen op een specifieke populatie met een verhoogd risico draagt bij aan betere zorg en ondersteuning voor de grotere doelgroep.

Door een integratieve aanpak*

- Door de patiënt te betrekken bij de aanpak
- Door inzet op kwalitatieve zorg per professional
- Door professionele afstemming en verwijzing
- Door een integrale visie en gezamenlijke aanpak
- Door een systeem integratie aanpak

→ Verbeteren van de gezondheid
→ Verbeteren van de kwaliteit van zorg
→ Verlagen van de kosten

* zie regenboogmodel (Valentijn et al., 2013 & 2015)

Tijdens de sessie hebben we ingezoomd op ouderen die thuiszorg ontvangen en ondervoed zijn. Juist bij deze populatie bestaat een hoog risico op verminderde gezondheid, hogere zorgkosten en een lagere kwaliteit van leven. Het leveren van maatwerk bij deze specifieke groep heeft invloed op de grotere doelgroep kwetsbare ouderen. Deelnemers zijn gezamenlijk aan de slag gegaan met de vragen: Wat is de behoefte van de ouderen die ondervoed zijn? Wie is de probleemeigenaar van ondervoeding? Wie of welke zorg- en welzijnsprofessionals horen betrokken te zijn bij de aanpak van ondervoeding?

Opbrengst van de bijeenkomst

Aan het einde van de bijeenkomst hebben we plenair teruggekeken:

- Deelnemers vonden het prettig elkaar te ontmoeten en elkaar te leren kennen
- De deelnemers vonden de theorie van ondervoeding erg interessant, Vergroting van bewustwording en vinden het belangrijk dat deze kennis ook binnen andere netwerken gedeeld wordt.
- Daarbij aandachtspunt dat de eerstelijns niet verbonden is aan bestaande netwerken in Ommoord
- De deelnemers gaven aan dat signaleren, opvolgen en monitoring van ondervoeding onvoldoende aan elkaar zijn verbonden. De mantelzorgers worden in het proces nog onvoldoende betrokken.
- Als het gaat om ondervoeding, dan is er nog geen goed beeld van de behoeften van de cliënt/bewoner
- Er was weinig draagvlak voor een collectieve aanpak van het thema ondervoeding (te smalle focus), wel draagvlak voor een breder thema zoals bewegen en voeding. Deze aanpak het liefst borgen in een bestaand netwerk

Vragen? Neem contact op met Anne-Fleur Klandermans (a.klandermans@zorgimpuls.nl)